

EL GATIBO

EL PERVINDRE DE L'ORFEÓ. — Progete de monument als senyors Cabot y Matheu

FOTOGRAVATS
A. JOARIZTI
 CONSELL DE CENT 289.
 BARCELONA

PODER NATURAL

Desarrolleu vostres forces mentals y adquirireu aquet poder sutil que domina no solament la materia sino les mentalitats d'altres persones. Aquet poder es l'herencia que té tot ser humà, pera que, fent bon ús d'ell, pugui adquirir tot lo que en justícia l'hi perteneix.

J. CARRETÉ (Mentalista)

Escudellers, 75, 2.^{on}, 2.ª, escala esq. : Barcelona

DR. M. CAMPS
 ESPECIALISTA

Vies urinaries - Enfermetats secretes - Aplicació 606

Mendizábal, 6, 1.er, de 3 a 5

Clínica: Fusteria, 2 y 4, 1.er, de 12 a 1 y de 7 a 9 nit

**¡ La vellesa es mes horrible
 que la mort!**

Se pot arribar a tenir molts anys sense
 esser vell, si's pren ab constancia la

Enofosforina Serra

reconstituyent insuperable,
 de gust agradabilissim

Vos donará alegría, claretat d'enteni-
 ment y vitalitat completa

Dipòsit general

Centre d'Específics y Aigües minerals

Pelai, 9. — BARCELONA

MUNDIAL PALACE

Concerts Santos tots els dies

Coberts desde pessetes 3'50

Els divendres, bouillabaise

Dissabtes, menú corrent y vegetarià

ROMA BONET
 DIBVIXANT
 MONTANER 80 ESTVDI.

Pera els idiomes **THE BERLITZ SCHOOL** equival a la residencia en el extranger

325 Sucursals * Pelai, 58 - BARCELONA

Envío de prospectes gratis. Llissó de proba gratuíta. Secció especial pera traduccions (com-
 plertas, en precis u orals). Contracte pera la correspondencia estrangera de cases de comers

La moralitat y la premsa

FA un quant de temps que neixen a Barcelona periòdics extranys. Diuen que no son polítics, surten mal escrits, raquítics de format, pobres de informació y de text.

¿Qué voldrà aquets periòdics? ¿Qué defensaràn? Si no son polítics, si no pot dirse qu'intentin fer un negoci lícit per lo migrat d'aquestes fulles, que no poden trobar subscriptors, ¿a quin fi obeeix la seva aparició?

Aquest dubte ens l'aclarí l'altre día un telegrama de Madrid que portaven tots els diaris.

En ell se parlava d'una estafa de 4,000 pesetes, en que hi havia complicat el director d'un periòdic de Barcelona y de que aquest director havia demanat auxili an en Canalejas pera la seva fulla moribonda y pera amagar la estafa.

Diu que a la causa de l'estafa s'hi tirà terra a sobre de una manera escandalosa. En quant a l'auxili al diari, no'n sabem res, porque'ls telegramas no deien quin era. No més donaren les inicials del director, R. G. Pero com d'aleshores ensà cap diari ha mort, hem de suposar que tot s'arreglà.

Y veusaquí explicat porque deuen servir certs periòdics que s'aguanten per miracle y que no tenen altre fi que buscar la perduda.

A propòsit d'aquesta mena de premsa, que no's publica més que pera pescar les gangues que caiguin, ens contava l'altre día un periodista de la classe d'honrats, lo següent, que no deixa de tenir interès:

«Tems endarrera vaig demanar un *pase* an en Foronda per un pobre home que vivia en una barriada allunyada y s'havia de gastar el 50 per 100 del seu sou en pagar-se el tramvia. No havia demanat mai cap favor al poderós amo dels tramvias barcelonins, y per altra part, com que la feina del bon home era relacionada ab el diari me pensava ésser atès, sobre tot invocant, com jo feia, raons d'humanitat y de misericordia.

» Pero vaig quedar xasquejat. Me va enviar una carta molt llarga plena de raons, pera demostrar que no'm podia complaure. Y pera que no m'enfadés, el mateix secretari del sobirà dels tranvies va venir a ensucrar la negativa.

» Mentrestant, jo sé que a *El Progreso*, a *La Prensa*, a *La Mañana* y a altres periòdics, se donen els *pases* ab una generositat significativa. Diuen que a un d'aquests diaris

s'usufructen 23 passes. Y'ls redactors no son més enllà de sis. ¿Es que aquests diaris fan més por que altres?»

— Està clar que si, home de Deu, — vaig haver de respondreli.

Y aleshores li vaig contar lo següent, que es rigurosament exacte y que fa mal pensar si l'ésser persona decent no es un mal negoci y una veritable equivocació:

— El director y l'amo d'un d'aquests periòdics extranys — precisament un quals inicials joh, casualitat! coincideixen ab les del periodista embolicat en l'estafa de que més amunt se parla — va anar un día a trobar an en Foronda en demanda de protecció y auxili. Ab la veu ploradera, que es de suposar, va explicarli que'l seu diari se moria y que era necessari que se l'ajudés pecuniariament. Ignoro quins arguments devia emplear; pero lo cert es que va conseguir cinc mil pessetes. ¡Y tú no vas poder conseguir un *passe* pera un desgraciat!

» Però encara hi ha més; un dissident d'aquest diari que rebé les cinc mil *peles* — tot just dissident porque ne volia part, — fundà un altre periòdic, y lo primer que feu va ser demanar alguns milers al mateix Foronda. ¡Y en Foronda no s'hi va negar!»

La conclusió a que arribarem va ésser una mica amarga. Els periòdics honrats no fan por, y els altres se compren ab quatre quartos.

Llàstima que'ls que son honrats no siguin també una mica més valents y abnegats pera empendre una campanya contra aquestes grans empreses que exploten als treballadors, defrauden a l'Estat y al Municipi. ¡Però, ca! Els que no hi busquen la *pela* tenen mandra o por de que's pensin que li busquen. Perque el públic de Barcelona, confessemho, no hi ajuda gaire an aquesta mena de campanyes.

Sembla que hi trobi gust en que'l robin.

El deu Crepitus y l'autoritat municipal

Els antics havien diviniset totes les forces de la naturalesa y entre elles les expansions de l'extrem posterior de l'aparell digestiu. El deu Crepitus—fixeuse en el valor onomatopeic del nom diví—personificava al Panteó aquesta mena de vents fent costat a Eolus, a Céfirus y demés divinitats majors y menors patrocinaidores de vents, ventijols y ventades.

Pero el temps no ha passat debades. El capvespre dels deus també ha arribat pera Crepitus. Bandejat de per tot, com expressió de grosseria y impolidesa, ja sols se manifestava en el misteri dels cabalístics números 100 o en les bromes de gust primitiu que conreuen gents poc educades.

Are, la jurisprudencia dels Tribunals acaba de donarli'l cop de gracia. ¡El Culte de Crepitus es un delicté! Vetaquí'l fet:

Un municipal francès—o sia un «sergent de ville»—està plantat solemnement a l'acera, ben posseït de que ostenta una espurna de l'autoritat suprema devallada fins al seu Kepis desde'l «vuit reflectes» del President de la República. Passa un cinic. Passa esguardant ab esguart mofeta al representant del poder públic; se li atura al devant, y... *crepita* sorollosament y s'en va.

El municipal s'extremeix d'ira; l'han ofès greument. Posa mà a la cartera y redacta una denuncia. Fa saber an els seus superiors que un subjecte l'ha ofès produint al seu devant «un bruit ironique et injurieux». ¡Oh delicia! ¡Oh municipal agut y finíssim, més espiritual que tots els nostres arcaldes de reial rode! ¡Aixís com tens una espurna de l'autoritat presidencial, tens també una guspira de l'esperit francès, del *sprit* enjogassat de Catulle Mendès y d'Armant Silvestre!

El pobre diable irreverent fou condemnat per injurries a l'autoritat y desde aleshores el culte públic de Crepitus es un delicté. Mes, nosaltres, ¡ah!, nosaltres en comptes de condemnarlo, li hauríem regalat una pesa de vint sous, sols per haver donat ocasió a un municipal de posar en un parte aquest deliciós eufe-

misme: «bruit ironique et injurieux» Fixeushi, val la pena; en quatre paraules determina'l fet, l'intenció de l'autor y la qualificació del delicté.

¡Oh, aquest guardia municipal mereix ésser Procurador de la República!

Ja tiren...

A veure, senyors, si això de les satisfaccions d'en Canalejas a Catalunya acabarà com la comedia de Falset!

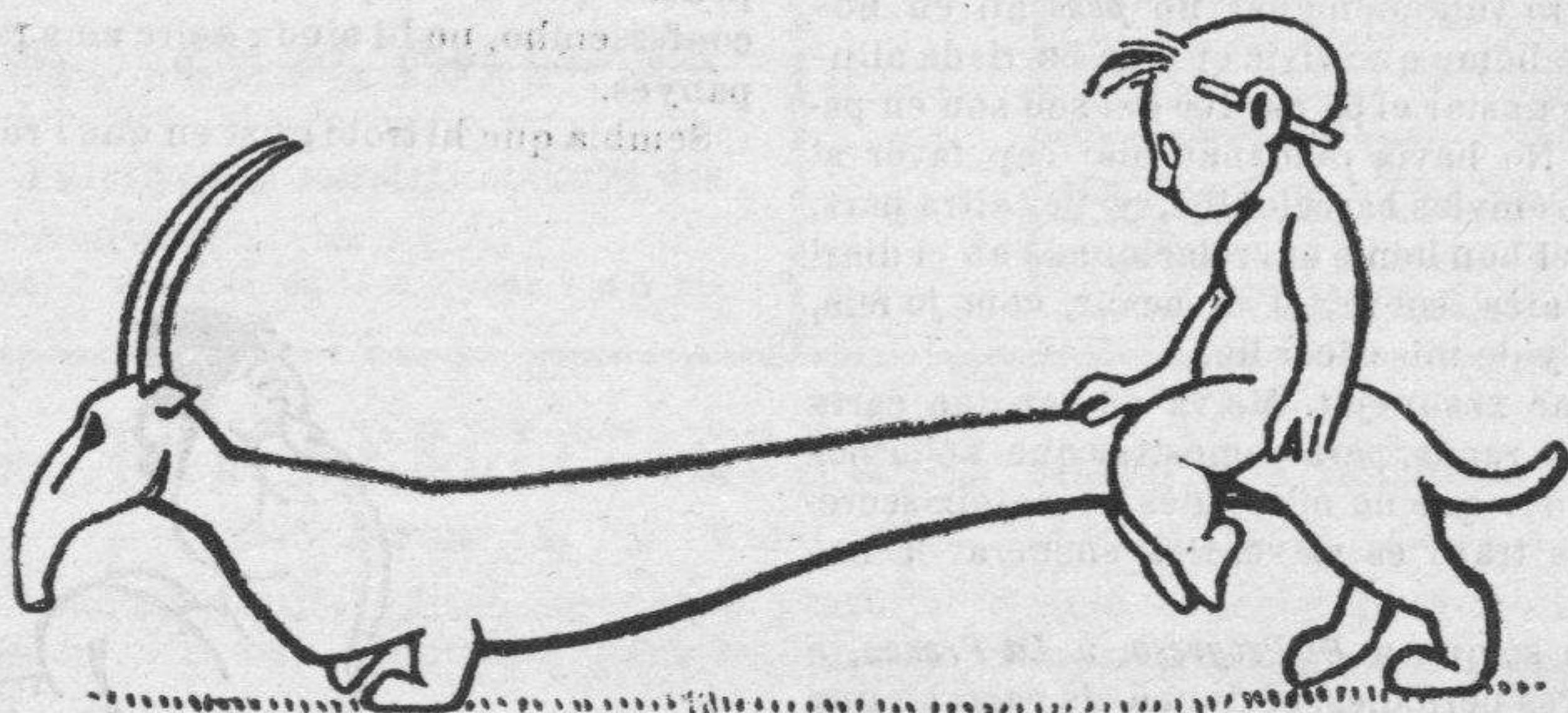
Per una banda tenim la publicació a la *Gaceta* d'un reglament pera celebrar a Madrid oposicions a notaries.

Per l'altra, el ministre d'Instrucció pública, senyor Alba, ha publicat unes disposicions sobre 'l material d'ensenyansa de les escoles primaries, disposicions que no poden ser més centralisadoras. El seu centralisme a ultransa, no sols està en l'esperit que les informa, sino en les seves mateixes frases. Així, per exemple, l'Alba declara que sols l'Estat Central pot realisar bé la funció de l'ensenyansa, puig, segons diu, es l'única entitat oficial que té «la clara conciencia de lo mucho que importa al país la obra de cultura fundamental que representa la escuela y el firme deseo de cumplirla».

Doncs, miri, senyor Alba, ningú ho diria que l'Estat espanyol, en materia d'ensenyansa, tingui aquesta clara conciencia y aquest firme deseo. ¿Que no ha vist que dies passats un diari extranger insertava unes estatístiques sobre l'instrucció a Espanya, encapsalantles amb el títol d'*El país dels analfabets*?

Però, es el cas, que si sols creu el senyor Alba ab l'acció cultural de l'Estat, ¿cóm ho farà pera otorgar funcions de cultura a la Mancomunitat catalana?

Res, que 'ns sembla que patirem. No es impossible que a darrera hora tinguém de dir an en Canalejas que 'ns torni els diners.

DE VUIT EN VUIT

Oda Estival

Lema: *¡Si no passa res!*

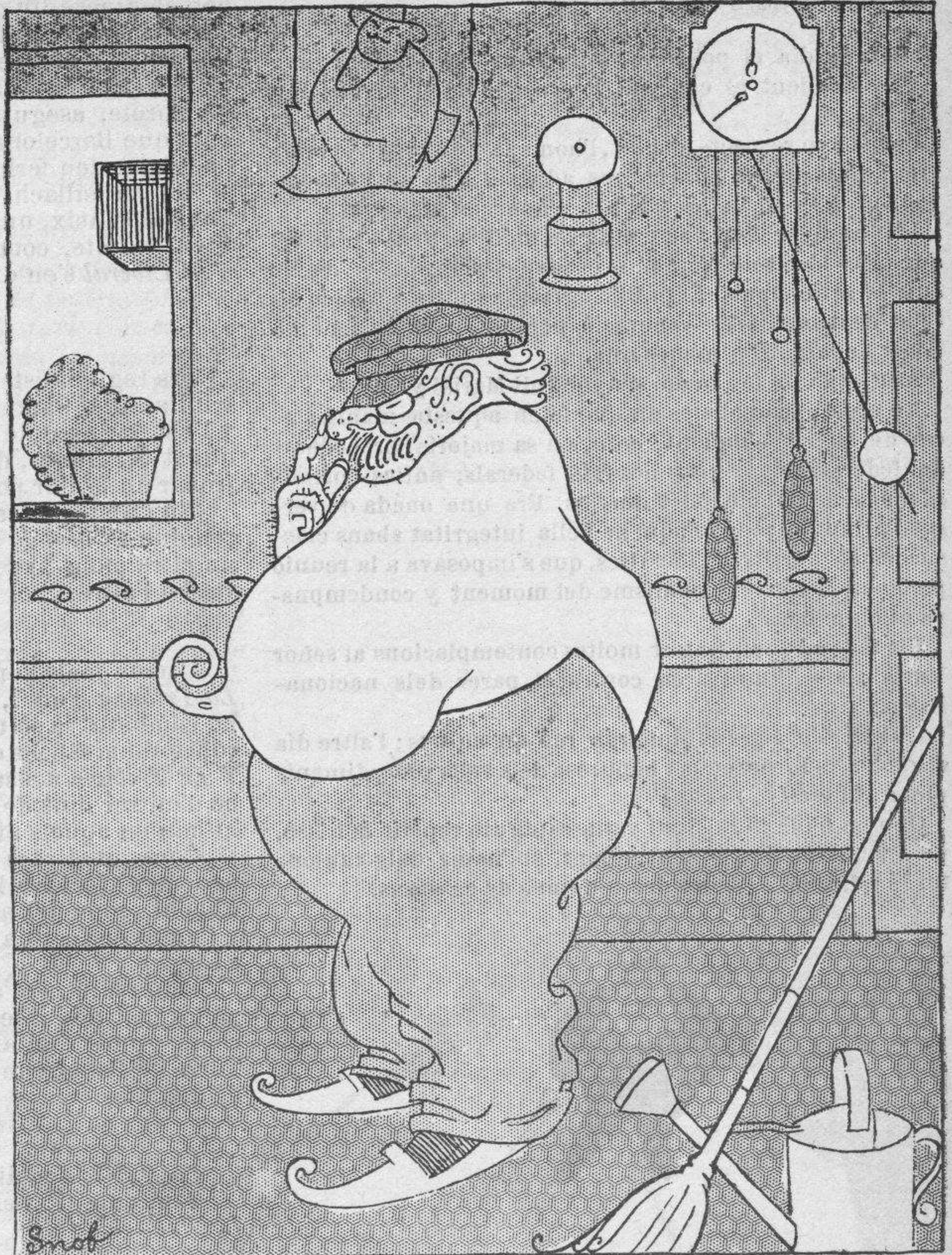
*¡Oh calor benehida,
que a no fer res convida!
¡Oh delicia del beure,
del suar, del ventarse,
pendre horxates, banyarse
y cercâ un'ombra y geure!*

*¡Oh fruició encisera
de dormî ab mosquitera,
sopâ ab espantamosques,
anâ al llit a les fosques
per pànich als mosquits,
y passarse les nits
ventantse plantofades,
xufles y clatellades!*

*¡Y saber pels diaris
que molts altres mortals
corren pels balnearis,
pel Rhin o pels Urals,
o quan menys per Caldetes...
y a n'aquí ens fem aygüetes
d'impotencia y d'enveja
y la boca ens babeja!*

*¡Y sort que, d'impensat,
ens vé qualque ruixat
qu'ens escombra els carrers,
ens neteja la fulla,
dona venda als paraygüers
y tot ens ho remulla!
Llavores l'empleat
surt de casa esverat
ab un paraygües vell
que no hi quedan brenilles...
¡Y, lo que hi gosa ell
tot filant pantorrilles!
—«¡Oh lluvia bendita!
Tú calmas mi afán,
pues subes las faldas
y bajas el pan!»*

*¡Y després, novament,
surt el sol tot trempat,
rihent insolentment,
ab ayre descurat.
Sembla l'amor-Senyó*

UN RADICAL CONVENSUT

Ja deu tenir, ara com ara, cinc milions... De segur que va pera ferne altres tants y, aleshores ¡nyac! la revolució!...

*o l'Olaquer Recó!
¡Ni el Rey li es bon mosso!*

*Y torném altre cop
a exercir de Jacob;
a suâ ab gran paciència
y a tenir continència.*

*Oh, calor benehida
que a no fer res convida!
¡Oh delicia del beure,
del suar, del ventarse,
pendre horxates, banyarse*

*y cercâ un'ombra y geure,
sopâ ab espantamosques,
anâ al llit a les fosques
per la por dels mosquits,
y passarse les nits
ventantse plantofades
xufles y clatellades!*

*Oh generós Estiu
que tota cuca hi viu!
¡Que siau benehit!
Y... (¡Vaja! Bona nit).*

EL GALL DE LA PASSIÓ

El quefe dels tramviaris

L'ALTRE dia el poble va donar una lliçò enèrgica y contudent al conegut y conseqüent tramviari Juli Marial.

Sense cap respecte al mort, l'homenatge al qual no tenia dret a deslluir, va enviar una adhesió a la vetllada necrològica an en Vallés y Ribot, d'honrada memoria.

L'adhesió se llegí entre mitg de moltes altres. Y succeí que totes s'aplaudiren, fins les de desconeguts y les de Juntas municipals. El públic agrafia aquesta adhesió als seus sentiments de veneració per l'inolvidable federal. Totes s'aplaudiren menos una.

Aquesta una fou la del senyor Juli Marial y Tey.

No eren nacionalistes els que feien aquesta manifestació de silenci eloqüent; eren, en sa majoria, procedents del federalisme, vells y honrats federals, antics correccionaris de l'home del tramviari. Era una onada de vergonya republicana, d'aquella vella integritat abans clàssica en els partits democràtics, que s'imposava a la reunió per sobre 'l convencionalisme del moment y condempnava al culpable.

Els federals han tingut moltes contemplacions al señor Marial; ells l'imposaren contra el parer dels nacionalistes.

L'altre dia aquells donaren raó an aquets; l'altre dia els federals tornaren per la puresa dels vells procediments pimargallesc.

Que en bona hora sigui y que sapiguin repetir la lliçò, potser una mica més contudent, si l'home dels taulons torna a ficarse en honrades reunions de catalans.

El Pedrer

NI una n'encerten els corresponsals dels periòdics madrilenys. Qui no ho mata tot, com en Mori, ho equivoca, tal com en Marsillach y en Maynar, corresposnal del *trust*.

En l'*Heraldo* del dilluns, lleigim un telegrama anunciant la reaparició de la revista anarquista *Salud y Fuerza*. ¿Saben com la titula en Maynar? *Salud y Fraternidad*.

Menos mal, que així queda també anarquista'l títol. Lo pitjor hauria estat que hagués posat *Salud y pesetas*.

*

En Marsillach — l'antic *Maleta Indecencias* — en *El Liberal* de Madrid y en una de les seves cròniques

barcelonines, diu que en Portela, el governador que s'en va, ha estat el millor dels governadors. Potser sí que ho ha sigut pera ell.

Però en Marsillach, proposa pera governador an en Morote, assegurant te les grans condicions y que pera que Barcelona acabi d'ésser la ciutat ditxosa, en Canalejas deu ferlo successor d'en Portela.

En Marsillach escriu això perquè'l coneix molt. Tant el coneix, que l'anomena Josep, Josep Morote. Y en Morote, com tothom sab, menos el grafoman d'*El Liberal* s'en diu Lluís.

*

Els regionalistes y qui diu aquets diu la santíssima trinitat Prat-Cambó-Ventosa, o siguin el Pare, el Fill y l'Esperit Sant de la Lliga, se fa córrer que han adquirit *El Mundo*, de Madrid. *El Mundo*, ha tornat a trobar un millor postó.

En Cambó, encara rondina. An en Cambó, aseguren que *El Mundo* li es petit. Està be. *Sra. Lliga* ja te un altre mon. Are lo que deu procurar es que no s'en vagi a l'altre.

*

Corren mals vents pera en Milà y Camps. Desde *La Tribuna* d'aquí, però sobre tot desde la de Madrid, ha combatut la solució que proposà la comissió y que, com tothom sab, ha d'adquirir les aigües de «Dos Rius». Y *La Tribuna* acusa als senyors de la comissió, gaire be d'entrar dins del marge que sempre se fa córrer, hi han en aquets afers.

Com que dintre de la comissió hi figuren algunes persones afectes a la «Lliga», entre elles D. Raimond Abadal, comensa a córrer el rumor de qu'en Milà y Camps serà cridat a capítol y potser expulsat de la «Lliga».

Pobre Milà, vol actuar pel seu compte y els seus amics polítics intenten descalificarlo, funda un periòdic y no's ven, aixeca una casa que rivalisa ab la Torre de Babel y te de llogar un dels pisos a una casa de dispeses.

*

La Publicidad diu que l'U. F. N. R. es un esquelet. Com vulgui; però'l tros d'Unió Republicana que *La Publicidad* s'ha quedat, es un os que ningú vol rosegat.

D. Manolo Rius y Rius

El tant sentir parlar de Dos Rius durant la setmana passada ens ha fet caure en la tentació d'oferir als nostres llegidors la simpàtica fisonomia del jove y ardit regidor el nom del qual va al davant d'aquestes ratlles.

Potser si que en Manelet Rius no es tan digne de figurar en la galeria de retrats de EL GALL com els seus predecessors en la mateixa honra Srs. D. Manuel Portela y D. Rafael Gómez, però com que ab temps y palla se maduren les nespres, ja vindrà dia en que ho serà y com que feina feta no te destorb, el dia en que ho sigui nosaltres ja haurèrem complet, y podrèms aleshores presentar al públic, anant seguint nostra tasca, al Duende de la Col·legiata, D. Lluís Sedó, D. Ramón Rucabado o qualsevol dels innumerables Folc y Torres.

Somhi doncs. El jove Marqués d'Olèrdola es de aquells dels que se diu y pot ben dirse que venen drets al mon, perquè si alguns neixen ab la flor al cul, ell va neixer ab el pare arcalde. Y no un arcalde aixís com aixís, un Marqués de Marianao qualsevolga, sino ab tot un Excm. Sr. D. Francisco Rius y Tauler, aquell que tant de be va fer a Barcelona y al qual aquesta tant malament li ha pagat fentli fer aquell monument d'enfrenta al Parca.

De quan el jove Manolo va ser a dida no'n sabèm res, are de quan va comensar a anar a estudi, sí. El seu senyor pare el va portar a n'aquell col·legi que hi havia a la plassa de Catalunya quan aquesta no era plassa sino un seguit de barraques y feia més bonic qu'are. Del col·legi se'n deia Vilar y el director era un chàchara.

No cal dir lo content que va posarse ab l'adquisició d'un tal dexeble y desde el dia de la seva entrada per ell van ser tots els primers premis; ell era qui portava la bandera y ell el dexeble al que s'ensenyava quan hi anava un foraster.

El director, que per cert tenia una retiransa al Sr. D. Emili Vidal y Ribas, deia aleshores:

— Todos, todos chicos de la buena sociedad; vea, educamos al hijo del Exmo. Sr. Alcalde. Digan al Srto. Rius que salga.

Y sortia en Rius vestit de mico.

Quan aquet col·legi va anar en orris, en Rius va passar a un altre y després a la Universitat, fenthi ab lluiment la carrera de micer; tot, encara, eren sobressalients (se'n hauria de dir sobressortints y matricules d'honor).

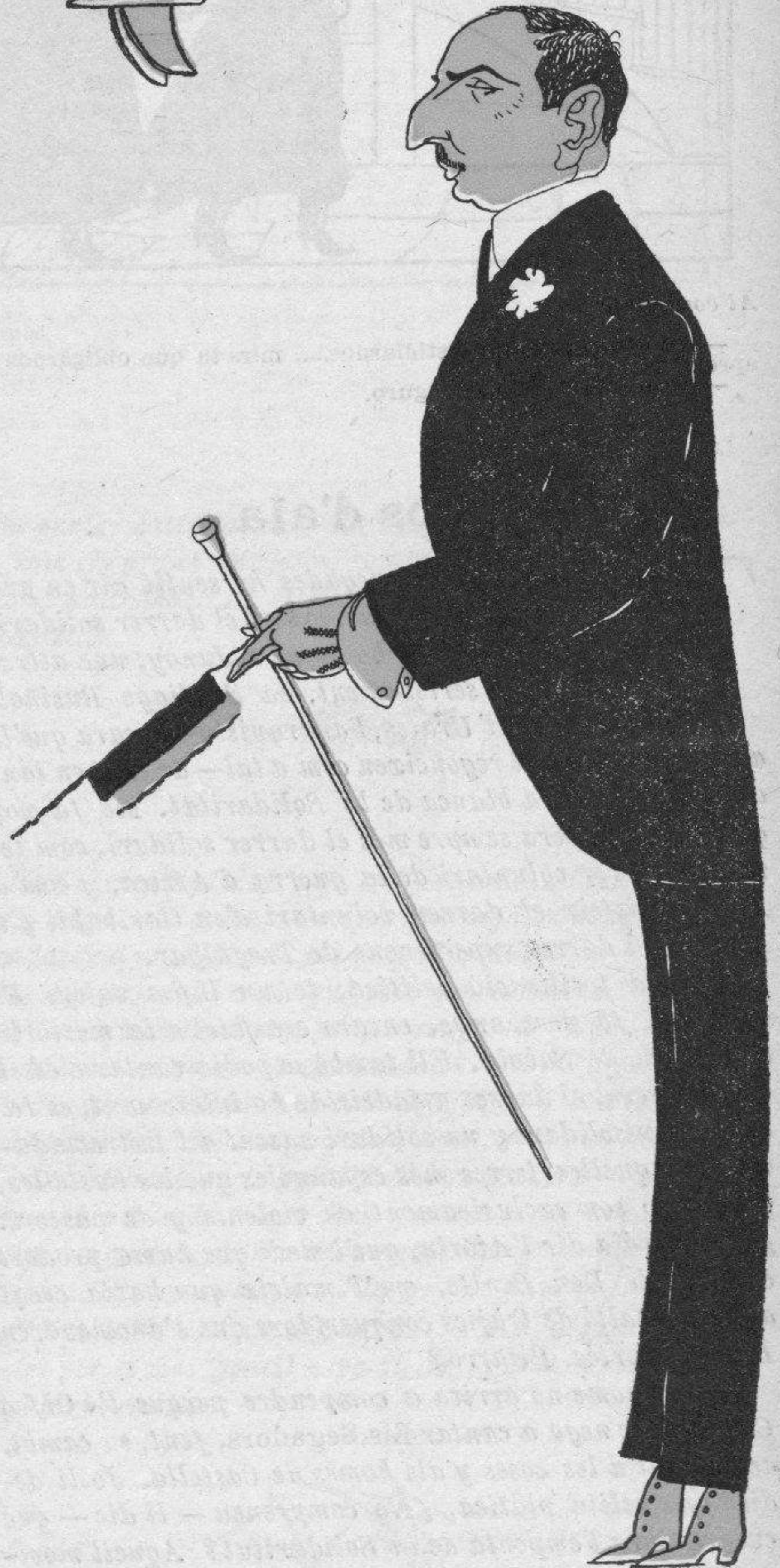
En aquells temps y com que vivia sempre a la torre feu amistat ab molt distingides families dels encontorns de Barcelona, entre les quals hi havia la del célebre apotecari Dr. Andreu. Ademés comptà com amics els distingits joves Roviralta, Andreu, Martí, etc., etc. Tot això sembla que l'havia d'inclinar a l'aristocràcia, mes ¡ ay! no fou aixís.

El célebre diputat per el Vendrell, D. Jaume Carner fent pel noi lo que per ell havia fet el pare, prengué de passant a l jove micer, y, naturalment,

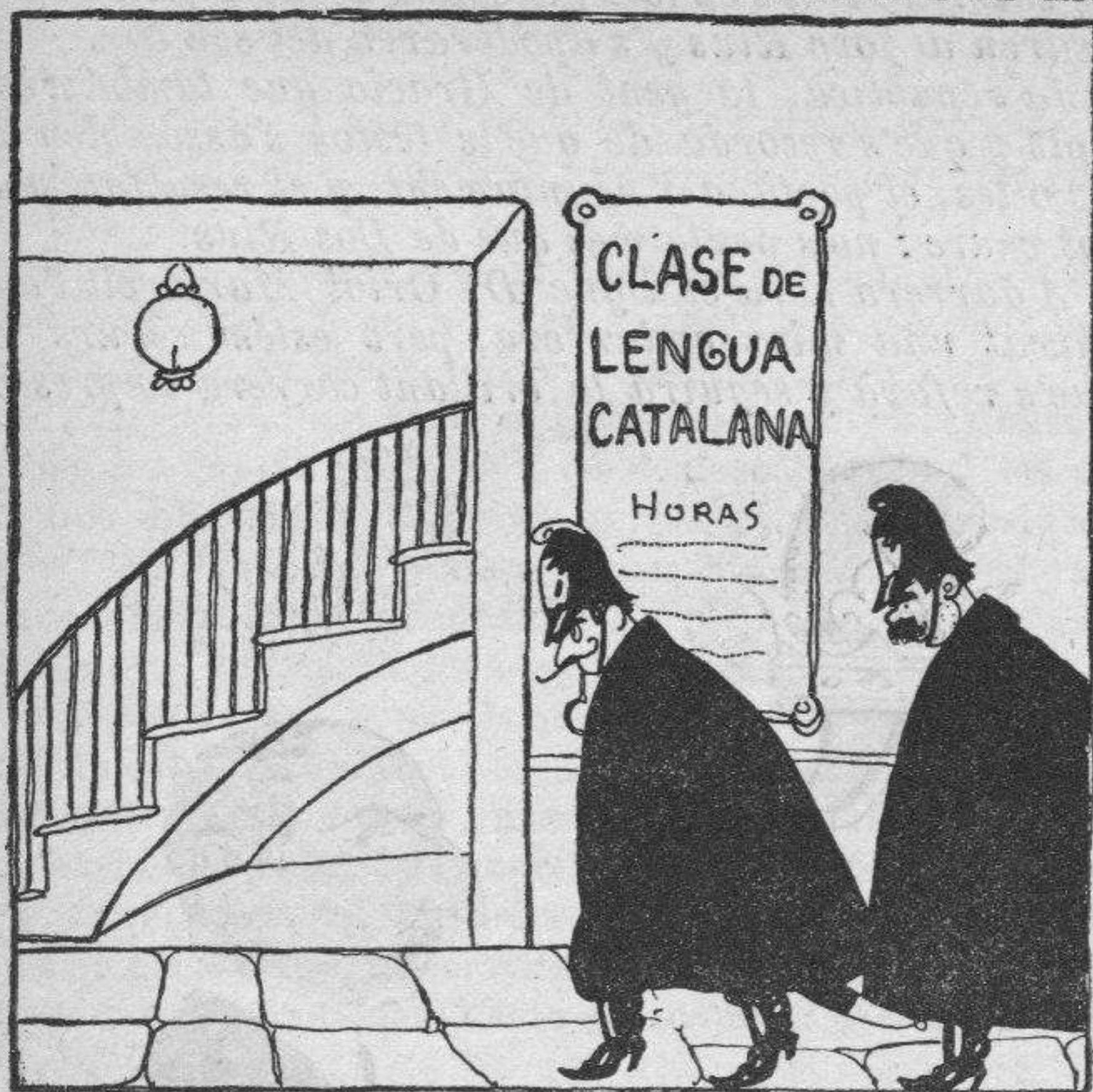
les severes idees republicanas del digne diputat encisaren al jove Rius y s'apoderaren del seu cor.

Ja republicà, la gent de Gracia que també n'es molt y que's recordà de que'ls testos s'assemblen a les olles, el portà a l'Ajuntament, y el resultat ja's pot veure: no's parla més que de Dos Rius.

A darrera hora el digne D. Oriol Martorell l'ha deixat una mica endarrera, però estém segurs de que's rejarà y seguirà la brillant carrera empresa.

LA CLASSE DE CATALA PERA LA POLICIA

Al comensar

— Ese Portela quiere fastidiarnos..... mira tu que obligarnos a aprender esa jerga.....

— Pero él no la sabe, de seguro.

Al cap de vuit dies

— Yo creo que estos de *El Poble* tienen razón.....

— ¡Quiá! Si *La Veu* dice hoy que.....

Cops d'ala

TRES o quatre vegades he sentit dir en públic: Jo he estat, jo seré el darrer solidari. Una vegada ho digué en Junoy, una altra, y ben seriosament, en Santiago Rusiñol. Fins l'Urales, l'anarquista—encara que'ls anarquistes ja no'l regoneixen com a tal—de tant en tant aixeca la bandera blanca de la Solidaritat. Me fa por que tindrem, pera sempre més el darrer solidari, com tenim el darrer voluntari de la guerra d'Àfrica, y com a Itàlia existeix el darrer voluntari d'en Garibaldi y a Londres el darrer supervivent de Trafalgar:

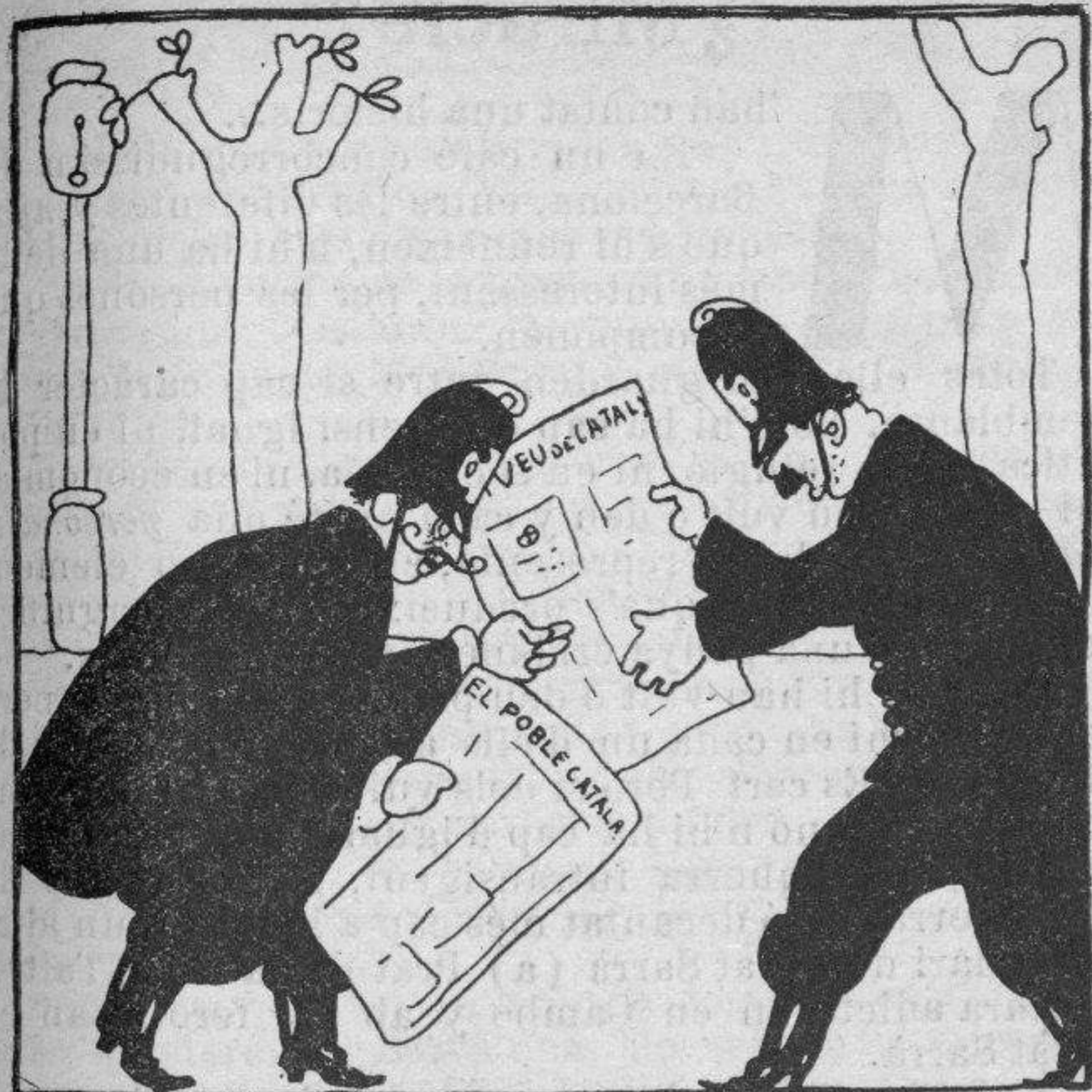
Aquesta fosilisació política, te un ínfim valor. El meu avi, ja pocs anys, encara era fidel a la memòria d'Amadeu de Savoia. Ell també se podia vantar d'ésser un «darrer», el darrer amadeista. Lo interessant, es fer encara un solidari y un solidari nascut a l'Extremadura, en aquelles terres més espanyoles que les Castelles, perquè ho son exclusivament de violents y de pastors. ¿No arribà a dir l'Azorin, que'l medi que havia produït el crim de Don Benito, era'l mateix que havia creat aquell batalló de tràjics conqueridors que s'anomenaren Hernan Cortés, Pizarro?

Aquest home no arriba a comprendre perquè l'«Orfeó Català», se negà a cantar Els Segadors, fent, en canvi, acatament a les coses y als homes de Castella. Jo li dedico una petita plàtica. ¿No compreneu — li dic — que encara dura l'empenta de la Solidaritat? Aquell movi-

ment, pera ésser paradoxal en absolut, produï al costat de la ressurrecció de Catalunya, un sentimentalisme espanyolista. Volíem salvar l'Espanya, transportar la nostra fe salvadora per tota la Península. Aleshores, en Maragall, escrigué dessota'l seu Adeu, Espanya, el ¡Visca Espanya! Y tots el cridaren. Se declara santa la transigència, la política constructiva, l'humillació, cortesia; germandat, a la par de que'ls altres pobles hispans ens ataquessin. Barcelona semblava que marxava contra Madrid, però Madrid més diplomàtic, s'apressà a tornar la visita a Barcelona. Quan entraren els quaranta diputats al Parlament, espanyols, hi hagué una hora d'angunia, pero D. Antoni Maura, proposà una transacció y D. Francesc Cambó l'acceptà, y ab ell, tots, tots... En aquells moments, solsament un home, fou dur y implacable. Aquest home que ab un discurs ne tingué prou, pera portar viscuts cinc anys en un silenci ple de gloria, es D. Ildefons Suñol. La Solidaritat, comensà la segona castellanisació de Catalunya.

De 1714, saltèm al 1898, però del 1907 anèm directament a la nit trista del Turó Park, ont l'«Orfeó Català», se nega a cantar Els Segadors, ab els bastons enlaire. Per la Solidaritat s'han sumat a la monarquia y per lo tant a Castella, setze mil regionalistes. En Cambó ha fet doncs més per Espanya, que'l comte-duc d'Olivars, que Felip V, que l'Alonso Martinez, el destructor del nostre dret civil, que en Lerroux.

El bon fill d'Extremadura, interrompeix ingenuament:

Als quinze dies

— Esos de *El Poble* son unos «destructivos». ¡De ellos es toda a culpa de lo que pasa! ..
— ¡Esos de *La Veu* que han traicionado la causa de Cataluña, que ya ni quieren cantar «Los Segadores»!

— «La verdad es, que desde la *Solidaridad*, se puede hablar castellano en Barcelona.»

Després afegeix:

— «¿Y por qué la rompieron ustedes?»

— Per això...

Quan el seyor Junoy, el seyor Santiago Rusiñol, el seyor Urales, deixin d'anyorar la *Solidaritat*, tal volta, un fill de Badajoz, se l'estimarà com estimen aquelles dones tardorenques que passaren sense amor la joventut. Y quan arribin eleccions, votarà a la *Lliga*.

Piquem de mans. Acudeix el mosso.

— ¿Qué desean?

Aquest mosso de cafè, te una incomfondible silueta barcelonina. Encare, que'l trovessim en un bar d'Ostende, o en el Cassino de Biarritz, ens faria dir: «Aquest xicot, sembla de l'*Hostia*.» Ab un altre mosso, parla en català y n'obstant, torna cap a la nostra taula y ens parla altre volta en castellà. Aquest cambrer, se veu que sent l'aristocràcia de semblant manera que la nostra plutocràcia.

— ¿Quieren hielo?

Els companys s'ensaden. ¿Per què no ha de parlar aquest xicot català, en català? No, no, aquest mosso, fa

Al mes

— ¡.....!

be en parlar castellà, com els policies, com els burdcrates, com els grans burgesos, com els periodistes que escriuen malament. Jo, si tingués criats, els faria parlar en castellà.

Una caricatura de L'Apa a L'Esquella. Tres carlins drets, empalmades les navaiges que degoten sang, diuen al cadavre d'un lliberal, plè de punyalades.

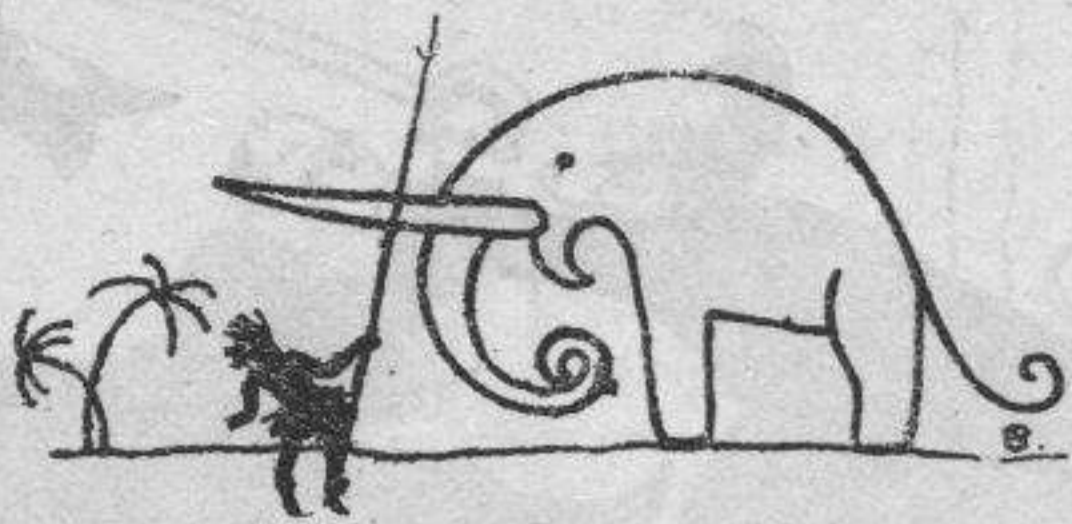
— Apa, tornahi a dir que som uns assassins.

L'Ors, quan encare no estava renyit ab l'Apa, el calificà de «metafísic de la caricatura». No, l'Apa es ben grec. Sempre sab trobar el taló d'Aquiles y son les seves caricatures ben del temps y de l'espai. Are que hi ha en ell una sutilitat—no's pot dir d'altre manera—tant sols comparable a la de l'Ors. Més que res es un aristos, ab l'anima inquieta, extremadament polida y complexa d'en Voltaire. Si aquest hagues dibuixat ho hauria fet.

L'Apa talla com un diamant..... Y si algú me preguntés per el més gentil esperit de la democràcia, jo li senyalaria a l'Apa.

Hem mentat an en Junoy. El senyor Junoy — ens diu a cau d'orella un amic — si estiguessim en temps del Renaixement y volgués envenenar an algú, ho faria ab la matzina més dolça.

En Morote y en «Paquito»

No fa pas gaire que, desde les planes d'*España Nueva* y de *La Publicidad*, se promogué un gran terrabastall perque 'ls catalanistes de la dreta y de l'esquerra — ¡oh ingràtit! — no havien ponderat y alabat com era del cas l'intervenció den Lluís Morote en el bon èxit del projecte de Mancomunitats.

¡Ont s'es vist això! Treballar com un negre en favor de Catalunya, esser anomenat pel propi senyor Prat y Sarrà (a) Prat de la Riba, *embaixador de Catalunya a Madrid*, com se diu que ha sigut nomenat en Morote, y no merèixer quatre fineses per part d'*El Poble Catalá* y de *La Veu!* Realment, la injusticia resultava irritant.

Però ¿quí era el que la retreia amb tanta acrimonia, reclamant un día y un altre, com qui reclama el pagament d'un deute, lloanses an en Morote? ¿Quí's prenía tant d'interés per l'escriptor dels articles de vint columnes y mitja?

Aquest tal no era altre que en *Paquito*, el gran *Paquito*, l'interessant *Paquito* Aguirre de *La Publi*. Ell, correspon-sal de *España Nueva* a Barcelona, telefonejà an aquest diari l'ingràtitut inconcebible dels catalanistes. Ell, redactor de *La Publi*, retallà el paragraf del seu telefonema y el clavà en la secció política del diari del carrer de Barbará. Y tot, paragraf del telefonema, retalls y comentaris, ho en-via an en Morote, pera que aquest se n'enterés y vegés com son amic laborava per la seva gloria.

En *Paquito*, en efecte, es un gran amic y ún entussiasta admirador d'en Morote. Quan ve a Barcelona, se li enganxa al costat y no 'ls deix de nits ni de dies. Al matí corre a ferlo llevar del llit; l'acompanya a taula, a passeig, al teatre, a les excursions, a les visites. Va amb ell a tota hora y per tot arreu. Li ajuda a posar l'abric, li despenja el barret, li entrega el bastó, el respatlla ab la mà, li encén els mistos quan ha de fumar el cigarret o el puro, etc., etc.

Ja veuen doncs, sin son íntims en Morote y en *Paquito*.

Però heusaquí que'l negre defecte de l'ingràtitut no es patrimoni exclusiu dels catalanistes. Si aquets se mostren ingrats amb en Morote, al seu torn en Morote s'hi ha mostrat ab el seu fidel *Paquito*. En efecte, parlant una vegada el diputat de les corbates del seu incansable acompanyant barceloni, digué ab el seu aire resignat y deixant anar un lleu sospir:

— ¡Qué agradabilísima ciudad sería Barcelona, si no hubiera en ella el amigo Paquito!

¿Miracle?

M'han contat una historia...

En un café concorregudíssim de Barcelona, entre les diferents penyes que s'hi reuneixen, n'hi ha una de lo més interessant, per les persones que la componen.

Totes elles no guarden entre sí cap caràcter de semblansa. No n'hi ha cap que pensi igual, ni en política, ni en religió, ni en sociologia, ni en economia, ni en rès. Son vuit o deu y cada un té una *personalitat propia*, cada un representa, en el tot, un element insubstituible, pera que's produeixi aquella magnífica resultant d'una penya cridanera y entremaliada.

Què ¿no hi han vuit o deu partits a Barcelona, pera encasillarhi en cada un d'ells a un individu dels de la penya? Es cert. Però si dels vuit o deu hi han cinc catalanistes, no n'hi ha cap d'igual: l'un es de l'Unió, l'altre de l'Esquerra intransigent, l'altre també de l'Esquerra, però decantat més cap a la Dreta, un altre partidari den Prat Sarrà (a) Prat de la Riba, l'altre, encara adicte an en Cambó y ab odi ferotje an en Prat Sarrà.

¡N'hi ha de republicans y, naturalment, figureuse si n'hi haurà pera tots el gustos! De l'Esquerra, den Lerroux, den Lladó, den Sol y Ortega, den Mir y Miró, den Melquíades, acatant la quefatura regional den Vallverdú... fins de l'Isart Bula, pera qué hi hagi de tot.

Els carlins, pocs carlins, tampoc s'entenen; mentres els uns son partidaris del requetè, els altres ho son de *El Correo Catalán*.

Ab els conservadors monàrquics altre tant: mentres uns son ortodoxes y volen mantenir la doctrina pura, els altres son partidaris d'*influir* als regionalistes.

Y aixís tots y en tot.

En religió igual, en sociologia lo mateix... Fins en economia, que ve a ser una cosa de la que tothom ne parla y ningú'n sab rès, disputen y's barallen els de la penya! ¿Què se'ls endona an ells això de l'economia? Lo mateix que a la gent que en parla: rès. Però aixís y tot hi han bàndols. L'un creu ab en Flores, l'altre ab en Graells, l'altre ab en Suñol, l'altre ab en Corominas, l'altre ab en Lluhí, l'altre ab en Mir y Miró... fins hi hà qui creu ab en Rosés, ministre d'Hisenda dels regidors de la Lliga! Naturalment que aquest es dels partidaris d'en Cambó y contrari den Prat y Sarrà...

Doncs mirèu; ab tanta diversitat de criteris, d'opinions, de maneres de pensar, avui per avui, tots creuen en una veritat: en la de que una imatge de la Catedral de Tarragona, coneix la moneda. Solsament se discrepa en un punt: si això es degut o no al miracle. Però un cop en això posats d'acort, tota la *penya* marxarà unida a la prédica de la seva veritat descoberta.

Un día a un dels de la *penya*, el mosso del café li va donar una pessa de deu céntims, falsa. De cop no s'hi va fixar: agafà'ls calès y sense contarlos, se'l ficà a la butxaca.

Però es allò: no hi ha grà que no molesti, que haurèu sentit a dir mes d'una vegada. Y aixís el nostre home anà pera pagar certa volta'l tramvia y's trova que li retornen la pessa de deu céntims que li donaren. No'n feu cabal: se la ficà novament a la butxaca y la cambià per una altra. Arriba a la plassa de Cata-

lunya y baxa. S'atura a Canaletes y fa una soda. Paga y altre cop li retornen la moneda. Era la mateixa.

Y aixís un día y un altre día y sempre. Mai ningú li volia els deu cèntims. Ell, per un instint de *conservació*, si voleu no's determinava a llensarla.

Un día diversos de la *penya* varen anar en excursió a Tarragona. Visitaren les muralles, el *Campo de Marte*, el balcó del Mediterrani, el presiri, el port, y la Catedral.

En sent a la Catedral veieren que a una imatge que tenia una safata (bassina, com ne diuen allí) als peus, tothom li tirava diners; pessets de deu, de cinc, fins de dos cèntims... Els excursionistes feren lo mateix: un a un anaren tirant els seus cèntims a la safata. Però de sopte, una de les monedes, que era de deu cèntims, toca a la safata, rebot y se'n va a parar als peus del qui l'havia tirada. Aquest s'ajup, la cull o la plega, se la mira y ¡redeu! era la falsa.

Desde aleshores no hi capigué ja dupte: l'imatge de Tarragona coneixia també les monedes. Ni allí passaven les falses.

Però com que no hi anaren tots d'excursió, els que's quedaren a Barcelona, no creuen el miracle. Dupten, dupten, porque's pensen que'ls enceren.

XIQUET

Les revolucions d'«El Progreso»

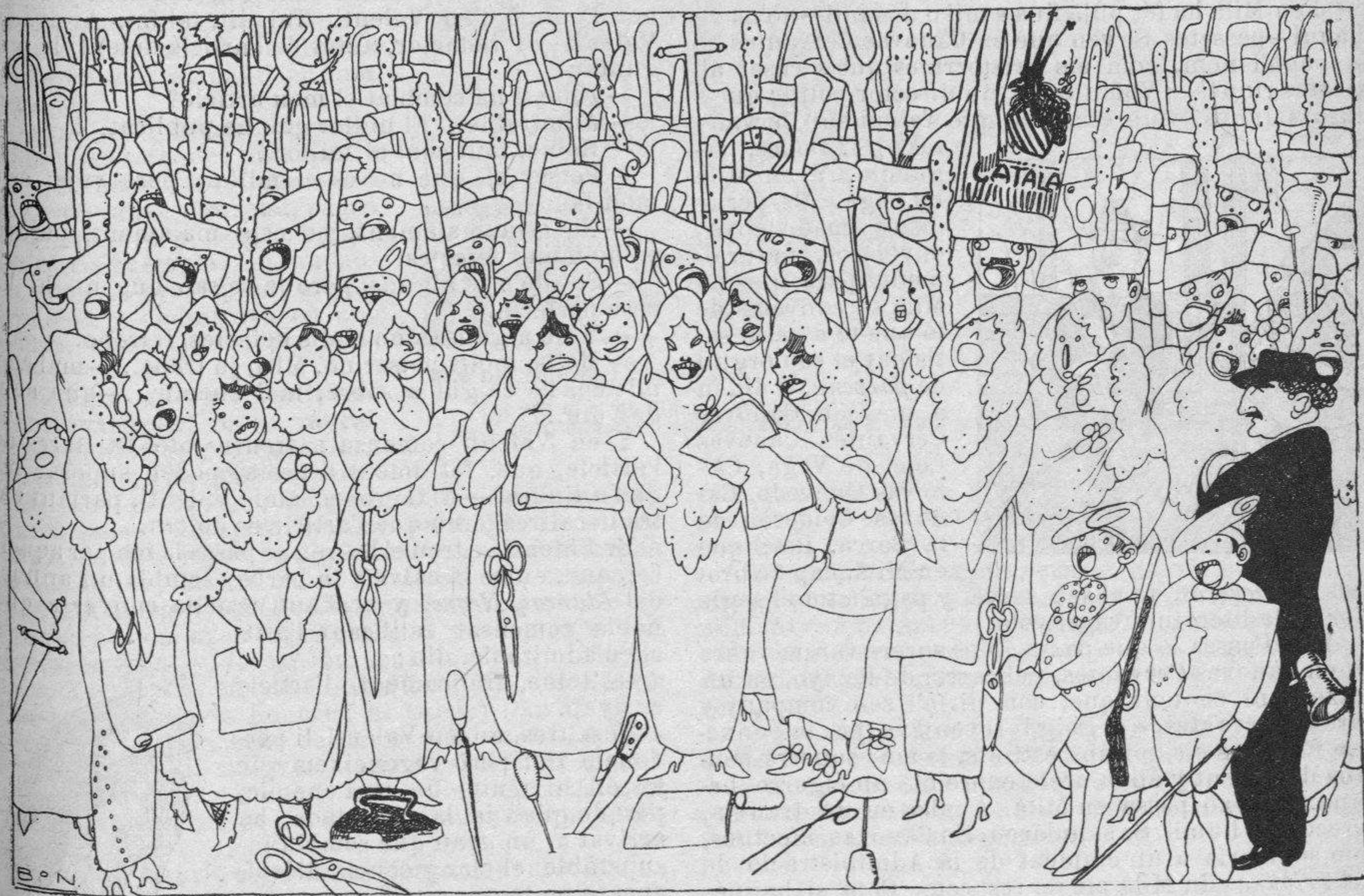
EL divertit diari del càrrer de Ponent, privat com està de parlar de coses interessants pera Barcelona, com lo de l'aigua, porque'l quefe no ho vol, y de coses de política espanyola, porque desde'l Ministeri de Governació li priven d'opinar de certa manera, se dedica a l'extranger.

El pobre llegidor ja se sab que s'ho empassa tot. Per això es lerrouxista.

Doncs l'altre día l'orgue de l'Emilià parlava de Mèxic, en un telegrama rebut directament de qualsevol diari. Y posava aquest títol: «Revoluciones de opereta».

Ja comprenem que pera 'ls ferotjes revolucionaris del catau del carrer de Ponent, que tant be se saben enginyar en pescar un souet de qualsevol manera, una revolució no pot ésser de més o menos pera mereixels consideració. Però, francament, la de Mèxic mereixia un qualificatiu més digne. Fa anys que dura, te en certs estats un sentit social, hi han milers de revolucionaris, se volen trens y's fan altres coses que posarien pell de gallina als pobres nois d'*El Progreso* y a totes les joventuts rebeldes a l'hora.

Si aquesta es d'opereta, senyors lerrouxistas, ¿què'n direm d'aquella de Barcelona d'ara fa tres anys, que tant exaltea y pondereu com cosa vostra, encara que ningú vos hi vegés en ella?

COM VA AVUI ALS CONCERTS L'ORFEO CATALÁ

¡Biba España
Que biban los balientes!

Imperialisme

ARE *La Tribuna*, de Madrid, se dedica a denunciar al govern, fantàstiques conspiracions de la Conjunció Republicana. Després de fer de flamenca, se dedica a escriure xistes de cul de café y are fa de delator. Com hi ha Deu que'l senyor Milà y Camps, diputat de la Lliga Regionalista, sab acreditar la cultura y noblesa catalana.

Pero si'n Milà no es xistós, ni flamenc, ni te ni ha tingut mai fanatismes monàrquics, ja que fins ha estat nacionalista republicà, ¿quina finalitat persegueix ab *La Tribuna*? A un personatge regionalista s'atribueix la frase de que la Lliga quan pensa ab apoderarse d'un diari a Madrid, prescindeix sempre de *La Tribuna* perque *La Tribuna* va a lo seu. Nosaltres hem descobert els propòsits d'en Milà, propòsits que no poden ésser més generosos.

En Milà, senyors, no's proposa més que endolcir la vida an el director Cànovas Cervantes, ex-periodista barceloní. La fantasia periodística, atribueix an en Cànovas Cervantes, un sou faulós que la magnanimitat d'en Milà ha fet pujà fins a mil o dos mil—no'ns ve d'aquí—pessetes. Se veu que en Cànovas Cervantes, se fa pagà'l nom, com els aristòcrates que's casen ab xicotes riques. ¡Voleu tenir un director polític que's digui Cànovas y un escriptor que s'anomeni Cervantes?

¿Sí? Doncs, pogueulo. Y en Milà ho paga. Els periodistes madrilenys, envejosos, naturalment, pera que en Milà se convensi de lo que te a casa, satisfent el seu orgull de *parvenu*, li diuen a més de Cànovas Cervantes, Cànovas Lope de Vega, Cànovas Quevedo, Cànovas Calderón de la Barca. Res, que en Milà, cap de brot

dels *rastacueros*, te al seu servei y paga a tot el segle d'or de la literatura espanyola.

Y així passa lo que passa. Díes enrera varem veure an en Cànovas Cervantes, pel carrer de Pelayo, en un cotxe, tant content, que, com diria'l seu company y parent Cervantes, «el goig li reventava per la panxeta.» Els peus els portaba estirats, la ma esquerra penjaba displicent y ab la dreta expremia un cigarro habano. En això passa en Milà. Anaba en un tranvia, arreconat, humil. Se saludaren. En Cànovas, afectuós, com saludaria a un empleat de la Administració de *La Tribuna*. En Milà ple de respecte. Com si hagués passat el propi D. Antoni Cànovas del Castillo.

Naturalment, un director així, quan arribi a la redacció, ¿què ha de preocuparse de Catalunya, ni de

influir culturalment? Gras, vermell, satisfet de la vida, demana an els redactors:

—Fassin xistes, senyors, fassin xistes.

Y un redactor que ha estat a Catalunya ne fa un.

—¿Per què uno no debe ir a Catalunya?

—Porque se expone a que lo metan en Chirona.

Pero en Milà es diputat regionalista y a la Lliga d'això ne diuen, imperialisme català.

El barba de la filosofía

Val a dir que, en Valentí y Camp, no curará mai. Ell no serà'l primer filosof de Catalunya, però lo que's la primera mala llengua... Ell procura conservar el seu caràcter de barba de la filosofía, però pert desseguida la serietat, si en la conversa's te de donar opinió sobre un amic.

Ell, parlant d'EL GALL, ha dit: «Cada setmana varia de color, però no logren donarnhi cap. No te color, te tintes». Pera arribar an aquet judici, en Valentí avans ens haurà omplert d'elogis, perque la gradació de les seves opinions es aquesta: Ponderació extraordinaria, elogi suau, regateig y reventada final.

Una vegada, quan *La Publicidad* era l'orga dels intellectuals lerrouxistes, un redactor, pera posar a proba an en Valentí, li feu una broma, anunciant avans a tots els altres redactors el seu pensament. La broma consistia en fer un article molt dolent y demanar l'opinió d'en Valentí. Tal dit, tal fet. Arriba en Valentí y'l redactor, autor de l'article dolent, li pregunta:

—¿Qué li ha semblat el meu article?

—Admirable... El millor que ha publicat.

—Home, tant com el millor...

—Potser sí, que no es el millor, però vaja, està molt bé.

—No està malament, no està malament, però li trobo molts defectes.

—Si que'n te alguns, pero ja se sab que no hi ha cosa perfecta.

—Y no alguns, sino molts defectes, li trobo.

—Molts, molts potser no. Miri, jo trobo...—mal enemic ens ha caigut a sobre, mal enemic...—que aquí ont diu...

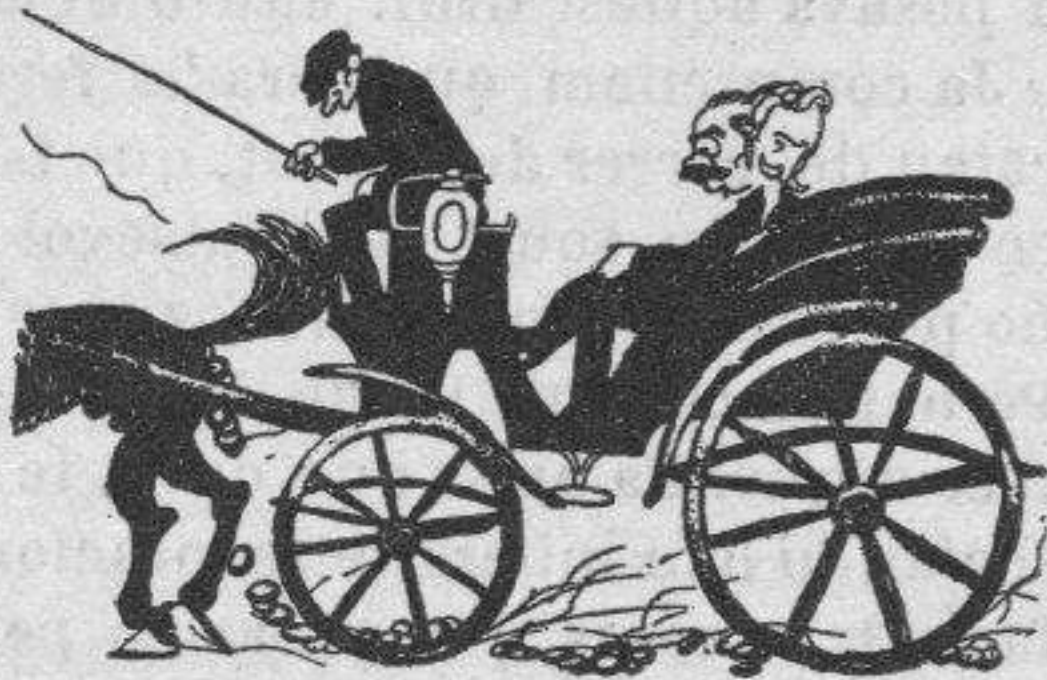
Y en Valentí comensa a treure totes les tares de l'article, que, fet dolent a posta, poden suposar les que'n tindrà.—Així, veste, amic Valentí, parlant entre nosaltres, creu que l'article es dolent.

En Valentí se treu el barret, se passa la ma per aquell cap que, entre la calva y la barba, sembla un anunci del *Blanco y Negro*, y acabant aquella conversa que habia comensat calificant l'article d'admirable, diu:

—Home, francament, l'article es nyap.

Nosaltres, an en Valentí li perdonem tot; però regoneixem que en éll hi tenim un mal enemic, perque quan ja la reventada, ha arribat a un grau que sembla insuperable, el clar y concis filósop, encare ne te una per dir:

—Y, además, Fulano ¿sabeu? tinc entès que es cornut y que no paga al sastre.

Gloses rurals

En « Xarrapetes »,
varó evangèlic

HOME de molts oficis, pobre segur. Aquesta dita s'accepta, generalment, com una sentència de la saviesa popular. Però, jo conec an aquest home extraordinari, que no sé per quins set sous ha vingut a apel·lar-se *Xarrapetes*, al qui no escau gens ni mica. Ben cert qu'es home de molts oficis, en *Xarrapetes*. Fa de fuster, de manobre, de pagès; tot amb un seny admirable.

Però, no es un pobre, de cap manera.

Ell trevalla un dia, un sol dia, exercint una de les seves múltiples aptituds guanya'l jornal y d'ell en viu tres, quatre o cinc dies: això depén del preu de les sardines y mongetes. Tant bon punt ha agostat els recursos torna a cercar feina y sempre la trova... Ja he dit que en *Xarrapetes* es hàbil en tota llei d'ofici.

Avui me'l mirava mentres polia unes estakes pera bastir un galliner; trevallava amb una tranquila seguretat, sense errar un cop y sense fressa. L'història exemplar del seu viurer m'havia predisposat a l'admiració: y l'admirava en un, ahora, candi y erudit, soliloqui.

Vetaquí un varó veritablement evangèlic, com arrancat de les paràboles que Sant Lluc ens trameté; d'aquesta dura matèria fou feta la pedra fonamental de l'Esglesia. Sab viurer sense l'afany torturador del demà, en la seva ànima hi deu rajar una plàcida veu d'ultraterrena benhauransa; ànima neta d'avaricia no coneix el neguit d'aplegar els diners d'un jornal amb els de l'altre; ànima exempta d'ambició no aspira a cap gloria terrenal y de cap en sent enveja... ¡*Xarrapetes*, *Xarrapetes*, tú ets l'home fort! Tú, entre tants que amb els llavis honoren al Crist y tan lluny li estan amb el cor, sabs seguirlo a la vora. Tú deus ésser l'home felís malgrat aquesta espellifada camisa que, pera fortuna de mos ulls, cobreix ton cos estrafet y, segurament, hirsut y frondós com les selves primitives...

Y potser hauria seguit mes llargament el soliloqui si al arribar an aquest punt, en *Xarrapetes* no s'hagués tret un paper relativament blanc de l'esboiada butxaca. El va desembolicar amb rústica torpesa; contenia una pols blanquinosa; en *Xarrapetes* hi enfonzà'ls

ELS DINERS DE L'ESQUADRA

- No veu que son diners llensats al mar.
- Sí, pero sempre serveixen pera atipar a alguns peixos.

dits, que ressaltaren molt negres, y en prengué un grapat y el deposità en la seva boca de bat a bat oberta.

Jo havia entrat en un període de vivíssima curiositat. Potser la pols blanquinosa era un meravellós aliment comparable al manà que'ls hebreus tastaren, camí de la Terra promesa; tal vegada li duia de bon dematí un corb o una altra bestia bíblica com a un vell profeta...

— Escolteu, l'home. ¿Me voldriau dir, si us plau, quina cosa es aquesta pols blanca que are engoliau?

— Ah, prou. És «bicarbonatu»... Fa molt de temps que no paieixo bé... Tot això dels budells y del ventrell ho tinc molt atrocinat...

TYTIRUS

En «Kosmophilo» mata un savi

NOSALTRES ja ho diguerem que era un perill portar en Mori a la direcció d'*El Intransigente*. Però no se'ns va voler fer cas y are haurem de sufrir les conseqüències.

En Mori ha anat contagiant als seus companys ab la fatal *jettatura* del nom. Ja no es ell que ho mata tot, desde'l nacionalisme al partit radical, desde'l teatre a la premsa catalanista.

Are en «Kosmophilo», també conegut per «Joseph Aladern», per «Pere Fort» y per gairebé tots els pseudònims imaginables, que tots els ha usat, el «pobre Aladern», com li diuen totes les persones que se l'estimen una mica, tan pacífic, tant cor senzill, acaba de matar en *El Intransigente* a un savi: l'Enri Fabre, eminent entomòleg y naturalista. ¡Y *nada menos* que l'ha mort de fam!

¡Oh, funesta influencia del nom del director!

L'Henri Fabre està viu y ben viu. Vos, «pobre Aladern», bon home y dolent escriptor, conegut per tots els noms menos pel vostre vulgar de Cosme Vidal, l'heu matat, però no'n sou culpable. El culpable n'es en Mori, que us ha contagiàt del seu malastre funerari, del seu fat homicida, del seu fatal destí que porta en el nom.

Vos, l'únic que heu fet, com sempre, es badar. Y això a la premsa de Barcelona se perdona sempre.

¡Aparteuos de la vora d'aquest home si no voleu fer més morts!

Una anècdota y una « moraleja »

ERA un estudiant de Medicina, amb bigotis « a lo Kaiser », *don joanesc* y bon xic petulant. Una bella y gentil damisela feia bategar el seu cor a l'impuls d'un amor fervorós y apassionat, malhauradament, no correspost.

¿Còm representar un brillant paper devant la dama dels seus amors, que fes girar l'esguard envers l'aimant atribulat, foll d'amor?

En una vella ciutat « provinciana » s'hi celebraven uns Jocs Florals. El gran cop hauria consistit en guanyar la flor natural y elegir pera reina de la festa a la preferida del seu cor; mes ¡ai! que no tothom ha nascut pera poeta y si bé'l nostre hèroe podia ostentar com a gloriós blassó un bon nombre de *sobresalientes* obtinguts en l'examen de les assignatures, en la composició de ratlles curtes no hi entenia rès y no hauria construït ni tant sols un senzill distic. No obstant, no renunciava a la flor natural. Se li havia encastat l'idea en el cervell y no hi havia manera de trèurela.

La solució no va poder ésser més fàcil y enginyosa. Algú'l va convèncer de qué una sincera y cordial amistat amb els membres del jurat podia decidirlos a otorgar fàcilment el premi.

Un amic poeta, també estudiant, va escriure la poesia y,—contents y satisfets—; un dia varen agafar el tren y's

plantaren a la vella ciutat. Durant un mes, els honorables membres del jurat foren esplèndidament obsequiats y un tiberi va seguir a l'altre en detriment de la butxaca de l'enamorat estudiant, que's consolava devant la bella perspectiva de l'obtenció de la flor natural.

Mes, ¡ai! que'l desengany havia d'ésser terrible. Se feu públic el veredict y els versos no obtingueren ni un trist accèssit! ¡Y còm l'havien d'obtenir, sant cristià!, si, fets d'encàrreg per un *bon vivant*, un perfecte epicuri que sols se proposava proporcionar-se una bona mesada d'esplai que interrompés la monotonia de l'aula y de la dispesa detestable, eren perfectament dolents! Y'l pobre estudiant, mortes totes les ilusions, perdudes en flor totes les esperances, trist y concisós se'n entornà a Barcelona.

Aquell malhaurat estudiant es avui un doctor que passa com a *home ilustre* en les fileres del flamant partit reformista. Avans figurava en l'U. F. N. R., però ningú'n fa cas y l'home sentia'l deliri de grandeses. No perd ocasió d'exhibirse, firma tots els telegrams d'adhesió al *jefe*, publica articles kilomètrics bastant dolents, y are de poc l'han elegit president d'un centre reformista.

Segurament l'home no veu gaire lluny l'obtenció d'una acta, somni daurat de totes les personalitats de nou encuny que han sorgit amb la constitució del partit de Melquíades; mes, nosaltres que, a pesar de tot li professem un cert apreci, li recordem aquells Jocs Florals que poden servir de profitós exemple al bon doctor, puig l'acta bé podria tenir certa semblansa amb la flor natural.

Un ball de bastons

UN centre que's diu Ateneo Radical organisa un ball el diumenge passat. Era un ball a l'agafada, pacífic, familiar, un lluit ball de societat, com se diu en les gacetilles.

Peò'l ball acabà malament, acabà en ball de bastons.

Un grupu de joves radicals, pera fer de revolucionaris, les emprengueren a cops de cadira amb les dones y criatures. Hi havia que commemorar l'acabament de la setmana tràgica amb alguna cosa de homes. ¿Qué millor que pegant als que no s'hi han de tornar? La cosa, tractantse de certa gent, es lògica. Y entre radicals, perfectament atenista.

¿Qué no era un ateneu la societat que preparà y realisà l'atentat d'Hostafrachs?

Doncs, conseqüència.

== ALS NOSTRES AMICS ==

La publicació d'EL GALL no ha obeït a cap fi de lucre, sino a un afany patriòtic y ideal. Volèm fer obra d'apostolat, de conscienciació y de propaganda, per Catalunya y la Llibertad. Això imposa la col·laboració y l'auxili a la nostra empresa, a tots aquells que estiguin conformes amb la nostra feina.

Demanèm, doncs, a tots els nostres amics, a tots els nostres llegidors, a tots els companys en les lluites patriòtic-lliberals, que siguin propagadors del nostre periòdic. EL GALL es una fulla popular y ha d'entrar per tot. Es assequible a totes les intel·ligències y a totes les fortunes.

Els amics nostres, tots els que espiritualment se sentin interpretats en nostres campanyes, els que encara mantenen viu el foc de l'ideal y no tenen el catalanisme com una vana paraula, els que tenen fe en l'acció dels catalans y saben fer algún sacrifici per la patria, ens han d'ajudar y acompanyar en l'empresa de fer reviure la puresa nacionalista y l'integritat immaculada del lliberalisme a la catalana.

¿Cóm se'ns pot prestar aquesta cooperació? De moltes maneres: Enviantnos dibuixos y text aquells que siguin capassos de produirne en condicions d'esser publicats, o xistos, acudits, notícies que's prestin al comentari, etc. Fent suscripcions els altres; demanant EL GALL a la barberia, al café, al cira-botes, al bar, a casa 'l metge, a l'hotel; donantlo a llegir als amics y coneguts, fentlo circular lo més possible, etc., etc.

EL GALL agrairà aquesta col·laboració, una mica anònima potser; però, per lo mateix, més valiosa. Y promet que, d'igual manera com quietament, sense bombo ni platerets, ha anat introduint millores desde 'l primer número, en el text, en els dibuixos, en el paper, en el format, les anirà introduint en endavant, així que vaigi creixent en la proporció de ara, el favor del públic català.

== OBRES COMPLETES ==

DE

JOAN MARAGALL

== GUSTAU GILI, Editor :: Carrer Universitat, 45, interior ==

LA QÜESTIÓ PALPITANT

DOS RIUS